

ชื่อผลงาน : รายงานการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัย : นางอนุรักษ์ อาจุฑ์

ปีที่วิจัย : ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบแผนในการวิจัยแบบจำลองการทดลอง (Pre Experimental Design) แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน (One Group Pretest - Posttest Design) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดบัวหว่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 16 คน ซึ่งมีการจัดนักเรียนแบบคละความสามารถ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มี ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต(\bar{X}) ร้อยละ(%) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดการเรียนรู้เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 85.70/86.54 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}=4.76, S.D.=0.43$)

ประกาศคุณูปการ

รายงานการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ ความเอาใจใส่ในการให้ความรู้ คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ จากท่านผู้เชี่ยวชาญซึ่งประกอบไปด้วย นายปัญญา บัววิจนา ผู้อำนวยการชำนาญพิเศษ โรงเรียนวัดบัวหวั่น นางจริยา ศรีเพชร ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล นางสะไบทิพย์ ทองงาม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียน วัดบัวปากท่า นายเคน จันทรวงษ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ และ นางภัทราวินิชฐ์ ศรีมงคล ตำแหน่ง อาจารย์ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนโรงเรียนวัดนิลเพชร โรงเรียนวัดบัวปากท่า โรงเรียน ตลาดเจริญสุข โรงเรียนวัดบอนใหญ่ โรงเรียนวัดเกษตรราชมารม โรงเรียนตลาดขุนขันธ์ โรงเรียนวัดโพธิ์ โรงเรียนวัดตรีพาราสีมาเขต โรงเรียนวัดไผ่สามตำลึง โรงเรียนวัดโพธิ์ โรงเรียนวัดใหม่บำรุงธรรม โรงเรียน บ้านหนองมะม่วง และโรงเรียนบ้านหนองปรังกาญจนา ที่ให้ความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานวิชาการ

ขอขอบคุณ สน.วิไลวรรณ ไอรส และ สน.ไชยากาล เพชรชัด ที่ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะครูโรงเรียนวัดบัวหวั่น ที่ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของปีการศึกษา 2556 และปีการศึกษา 2557 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเรียนการทำงาน งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงอย่างดี

ขอขอบคุณครอบครัวของข้าพเจ้าซึ่งประกอบด้วย คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้อง สามีและลูก ๆ ที่ เป็นกำลังใจช่วยเหลือทุก ๆ อย่าง

ท้ายที่สุดขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงอวยพรให้ทุกท่านที่ ข้าพเจ้าได้กล่าวถึง ณ ที่นี้ จงมีแต่ความสุขความเจริญหมดสิ้นทุกข์โศกโรคภัยด้วยเทอญ

(นางอนุรักษ์ อาจุฤทธิ์)

ครู ชำนาญการ โรงเรียนวัดบัวหวั่น

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
ประกาศศุณฺญปการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ณ
1 บทนำ	
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามของการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 บรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดบัววัน.....	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้.....	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนรู้.....	20
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	38
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	42
งานวิจัยเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้.....	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การกำหนดขอบเขตในการวิจัย.....	49

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือ.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผล.....	70
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก ก	
รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	82
ภาคผนวก ข	
ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา.....	93
ภาคผนวก ค	
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	111
ภาคผนวก ง	
แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน.....	138
ภาคผนวก จ	
การเผยแพร่ผลงาน.....	147
ประวัติผู้ศึกษาวิจัย.....	174

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการสอบโอเน็ต ปีการศึกษา 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.....	3
ตารางที่ 2 ผลการสอบโอเน็ต ปีการศึกษา 2556 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3
ตารางที่ 3 ผลการสอบโอเน็ต ปีการศึกษา 2555 สาระภูมิศาสตร์.....	3
ตารางที่ 4 ผลการสอบโอเน็ต ปีการศึกษา 2556 สาระภูมิศาสตร์.....	3
ตารางที่ 5 กรอบโครงสร้างเวลาเรียน.....	13
ตารางที่ 6 หน่วยการเรียนรู้.....	17
ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ข้อสอบ.....	55
ตารางที่ 8 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	65
ตารางที่ 9 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	66
ตารางที่ 10 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	67
ตารางที่ 11 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้.....	100
ตารางที่ 12 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากชุดการเรียนรู้เรื่องประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	101
ตารางที่ 13 แสดงคะแนนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้เรื่องประเทศไทยของเรา ชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์.....	102
ตารางที่ 14 แสดงคะแนนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้เรื่องประเทศไทยของเรา ชุดการเรียนรู้ที่ 2.....	103

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 15	แสดงคะแนนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้เรื่องประเทศไทยของเรา ชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ..... 104
ตารางที่ 16	แสดงคะแนนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้เรื่องประเทศไทยของเรา ชุดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อม..... 105
ตารางที่ 17	แสดงคะแนนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้เรื่องประเทศไทยของเรา ชุดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การจัดการทรัพยากร..... 106
ตารางที่ 18	แสดงค่าประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (one-to-one-testing) ของชุดการเรียนรู้ เรื่องประเทศไทยของเรา ปีการศึกษา 2556 นักเรียนจำนวน 3 คน..... 107
ตารางที่ 19	แสดงค่าประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก(small group testing)ของชุดการเรียนรู้ เรื่องประเทศไทยของเรา ปีการศึกษา 2556 นักเรียนจำนวน 9 คน..... 108
ตารางที่ 20	แสดงค่าประสิทธิภาพภาคสนาม (field testing) ของชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา ปีการศึกษา 2556 นักเรียนจำนวน 30 คน..... 109
ตารางที่ 21	แสดงค่าประสิทธิภาพ ของชุดการเรียนรู้ เรื่องประเทศไทยของเรา ปีการศึกษา 2557 นักเรียนจำนวน 16 คน..... 110
ตารางที่ 22	สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ในการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประเทศไทยของเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 ข้อ..... 122
ตารางที่ 23	แสดงค่าความสอดคล้อง (IOC) ในด้านความชัดเจน ของผู้เชี่ยวชาญที่ ประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประเทศไทยของเรา..... 125
ตารางที่ 24	แสดงค่าความสอดคล้อง (IOC) ในด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ประเทศไทยของเรา..... 127
ตารางที่ 25	แสดงค่าความสอดคล้อง (IOC) ในด้านความเหมาะสมของตัวเลือก ของ ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประเทศไทยของเรา..... 129

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 26 แสดงคะแนนสอบของนักเรียน 30 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	
ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้เรื่องประเทศไทยของเรา จำนวน 60 ข้อ.....	131
ตารางที่ 27 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)	
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้เรื่องประเทศไทย	
ของเราจำนวน 60 ข้อ.....	132
ตารางที่ 28 แสดงคะแนนสอบของนักเรียน 30 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	
ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้เรื่องประเทศไทยของเรา จากข้อทดสอบที่เลือกไว้	
จำนวน 40 ข้อ.....	133
ตารางที่ 29 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย(p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของ	
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้เรื่องประเทศไทยของเรา	
จากข้อทดสอบที่เลือกไว้ จำนวน 40 ข้อ.....	134
ตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบค่าที ของ	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประเทศไทยของเรา.....	136
ตารางที่ 31 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจโดยผู้เชี่ยวชาญ..	145
ตารางที่ 32 แสดงคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ	
ชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา	
และวัฒนธรรม.....	146

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบที่

1	กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	6
---	---------------------------	---

รายงานการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โดย

นางอนุรักษ์ อาจุยท์

ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนวัดบัวหวั่น อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานการพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง ประเทศไทยของเรา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โดย

นางอนุรักษ์ อาจุยฤทธิ์

ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนวัดบัวหวั่น อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ